

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water

DATUM	21 mei 2013	REFERENTIE	Dhr. J. Jorritsma
ONS NUMMER	80E4119C	DOORKIESNUMMER	06-18300512
NUMMER PS	2013RGW62	E-MAILADRES	Johan.jorritsma@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE			

Onderwerp Statenvoorstel: nadere afspraken uitvoering ecoducten coalitieakkoord

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Met deze Statenvoorstel wordt u geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom de uitvoering van het coalitieakkoord 2011-2015 voor wat betreft ecoducten.

Aanleiding

Op 5 maart 2013 hebben wij uw Staten het voorstel Heroverweging ecoducten coalitieakkoord 2011-2015 voorgelegd.

Het voorstel luidde om:

1. De aanleg van ecoducten over de N226 (Maarsbergen-Leersum) en de N227 (Maarn-Doorn), zoals afgesproken in het coalitieakkoord, te herbevestigen
2. Af te zien van de aanleg van het ecoduct N237 Griffenstein (zoals was afgesproken in het coalitieakkoord) en in de plaats daarvan kleine faunavoorzieningen aan te leggen als onderdeel van een herijkte ecologische corridor Noorderpark-Kromme Rijngebied. Hetzelfde geldt dan voor de ecologische ambities voor de ecopassage Biltse Rading van de gemeente Utrecht;
3. Vanwege de effectiviteit van de investering in plaats van het ecoduct N237 Griffenstein in deze periode een ecoduct N234 (nabij landgoed Pijnenburg) te realiseren.

De portefeuillehouder heeft uw Staten, naar aanleiding van de behandeling van het Statenvoorstel in de Commissie RGW op 8 april 2013, bij memo van 18 april 2013 voorgesteld, de besluitvorming één statenvoorgadering uit te stellen. Daarmee is de ruimte ontstaan voor vervolgoverleg met de partijen in het gebied Utrecht-oost over de aanpak bij de N237 en Biltse Rading met aanvullende wilddetectie. Op 22 april 2013 heeft u besloten tot dit uitstel. Het voorstel in ons memo van 18 april 2013 - om in aanvulling op ons heroverwegingsvoorstel van 5 maart 2013 (wilddetectie maatregelen) kwam tot stand mede door de inzet van de gemeente Utrecht.

Sindsdien heeft intensief ambtelijk en bestuurlijk overleg met de gemeenten De Bilt en Utrecht en de stichting Het Utrechts Landschap (HUL) plaatsgevonden waarin de toepasbaarheid van een goedkopere variant voor een functionele faunatunnel ontwikkeld door De Bilt en HUL (verder de Biltse-variant te noemen) centraal stond alsmede de effectiviteit van de door ons en de gemeente Utrecht voorgestelde aanvullende wilddetectie maatregelen. Bij dit overleg is gebleken dat de gemeente Utrecht zich, na overleg met HUL en De Bilt, in de voorstellen van de gemeente De Bilt en HUL kan vinden.

Dit intensieve overleg heeft op 16 mei j.l. geleid tot een aantal afspraken op hoofdlijnen met de gemeenten Utrecht en de Bilt en HUL die ertoe strekken om in afwijking van ons voorstel aan uw Staten van 5 maart 2013 toch te besluiten tot de aanleg van een faunatunnel onder de N237 met daarvoor noodzakelijke sanering van de 2 benzinstations N237. Daartoe zal de Biltse variant worden uitgewerkt onder een aantal inhoudelijke en financiële randvoorwaarden. Voor de Biltse Rading is een soortgelijke faunatunnel voorzien ook gebaseerd op de Biltse-variant. Met deze afspraak is er geen financiering voor een ecoduct over de N234 bij Pijnenburg. De afspraken zullen in een nieuw te sluiten samenwerkingsovereenkomst met partijen worden vastgelegd. Met ons besluit van 21 mei 2013 wordt feitelijk alsnog invulling gegeven aan de afspraak uit het coalitieakkoord en is er geen sprake meer van heroverweging. Daarmee vervalt ook de aanleiding tot het Statenvoorstel van 5 maart 2013 en hebben wij besloten dit Statenvoorstel in te trekken. Wij informeren uw Staten daarom met een Statenbrief over de uitkomsten van dit overleg onder verwijzing naar het kader van de afspraak. Wij maken op basis van deze uitkomst nadere uitvoeringsafspraken met betrokken partijen om te komen tot invulling van en conform het coalitieakkoord.

Voorgeschiedenis

In het Coalitieakkoord 2011-2015 is afgesproken deze bestuursperiode nog drie ecologische verbindingen te realiseren.

Essentie / samenvatting:

Op 16 mei 2013 zijn de gemeenten Utrecht en de Bilt en HUL het eens geworden over de volgende aanpak in hoofdlijnen:

- De provincie werkt een ontwerp uit voor een ecotunnel volgens de Biltse variant voor maximaal €3 mln (in plaats van de eerder door De Bilt en HUL genoemde €2 mln in verband met de vergrote afmetingen die het geschikt maken voor het ree);
- De provincie onderzoekt de haalbaarheid van sanering van de benzinstations en heeft daarvoor een bedrag van maximaal €4 mln beschikbaar;
- De te realiseren ecotunnels moeten in een volwaardige vorm aangelegd worden en functioneel geschikt zijn voor de doelsoort ree;
- Eventuele aanbestedingsvoordelen bij de gezamenlijke aanbesteding van tunnels N237 en Biltse Rading komen beschikbaar voor ontsnippering van de Heuvelrug, bij voorkeur voor een verbinding over de N234;
- Voor de aanleg van de ecoducten N226 en N227 op de Heuvelrug is het restant van de ontsnipperingsmiddelen beschikbaar: te weten €8,5 mln. Ook het eventuele aanbestedingsvoordeel bij deze ecoducten wordt ingezet voor de ontsnippering op de Heuvelrug. De voorgaande afspraken worden vastgelegd in een nieuwe overeenkomst met alle partijen, waarin de verplichtingen en risico's evenredig worden verdeeld.

In ons besluit hebben wij de provinciale randvoorwaarden voor de aanleg van deze ecotunnels nader benoemd en vastgelegd.

Ter toelichting op deze voorwaarden:

1. Functionaliteit voor het ree: zekerheid op dit punt is essentieel vanwege het rendement van de zeer grote investering die ervoor nodig is. De eerder voorgestelde variant van €2 mln bleek niet geschikt. Er moet zekerheid zijn dat met de vergrote afmetingen en de daarvoor geraamde kosten (€3 mln) een volwaardige verbinding voor het ree en alle overige doelsoorten tot stand komt.
2. Bij de begroting van de kosten moet duidelijk zijn welke kosten moeten worden meegenomen, ook al omdat een groot deel van de kosten zijn verbonden aan de noodzakelijke ophoging en verlegging van de weg ter plaatse en aan de toelopen naar de tunnel;
3. De Biltse-variant legt een groot beslag op de ontsnipperingsmiddelen (circa 50%). Daarnaast wordt uitgegaan van aanbestedingsvoordelen. Dan is het van belang vast te leggen waar die voordelen heen gaan; in dit geval naar de Heuvelrug en dan bij voorkeur naar ontsnipperingsmaatregelen bij de N234 Pijnenburg.
4. De uitvoering in dit gebied is tot stilstand gekomen door de problematiek van de sanering van de benzinstations N237. Het verkrijgen van de noodzakelijke duidelijkheid over de haalbaarheid hiervan is daarom aan een termijn gebonden. Voorkomen moet worden dat dit jaren gaat slepen. Ook zijn termijnen gekoppeld aan het opstellen van de noodzakelijke begrotingen en het tot stand komen van de overeenkomst. Er moet weer vaart in de uitvoering worden gebracht. Ook als het geheel of wezenlijke onderdelen toch niet uitvoerbaar blijken binnen de kaders moet daarover snel duidelijkheid komen.
5. Als blijkt dat binnen de gestelde financiële kaders voor de N237 (inclusief sanering benzinstations) realisering niet mogelijk is zal de provincie geen aanvullende middelen beschikbaar stellen. Dan ontstaat een nieuwe situatie en zullen wij de uitvoering van de N237-maatregelen opnieuw heroverwegen.

Wij stellen vast dat met dit besluit het draagvlak voor de uitvoering van ontsnipperings-maatregelen breed aanwezig is. We hebben weloverwogen gekozen voor de afronding van de verbinding Noorderpark -Kromme Rijngebied. Met het eerdere heroverwegingsvoorstel realiseerden we 3 ecoducten op de Heuvelrug maar ook de beoogde ecologische verbinding, ook voor het ree, in het gebied tussen Utrecht en De Bilt door die ambities op andere wijze in te vullen (wilddetectie).

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Realisering van 3 ecoducten in de coalitieperiode conform afspraak in het coalitieakkoord 2011-2015. Draagvlak voor uitvoering van ontsnipperingsmaatregelen in het gebied van de verbinding Noorderpark-Kromme Rijn.

Financiële consequenties

Het coalitieakkoord gaat uit van realisering van 3 ecoducten in de periode tot 2015 te financieren uit de middelen, die beschikbaar komen vanuit de versoering van Groot Mijdrecht Noord en overige posten uit het Overdrachtsdocument. Op basis van deze posten is in de begroting van 2013 een bedrag van €11,5 mln (Reserve Ecoducten – pagina 125 begroting 2013) gereserveerd voor de aanleg van deze 3 ecoducten. Daarnaast is in het programma Agenda Vitaal Platteland (AVP) voor ontsnippering een bedrag van €5,3 mln beschikbaar gesteld (€4 mln uitplaatsing benzinestations, €1 mln Biltse Rading/subsidie en €0,3 mln uitwerking ecoducten – pagina 13 en 28 Kaderdocument AVP). Uitgaande van eerdere ervaringen is een bedrag van €5 mln per ecoduct nodig, zeker waar het gaat om duurzame en brede ecoducten zoals nodig bij de N226 en N227 in aansluiting op de grote rijksecoducten over de A12. Mede gelet op recente ervaringen bij rijksecoducten en ecoducten in andere provincies mag echter worden aangenomen dat door gezamenlijke aanbesteding van deze projecten belangrijke kostenbesparingen mogelijk zijn.

De financiering van de afspraken in ons besluit van 21 mei 2013 is als volgt voorzien:

- De €8,5 mln voor de realisering van de ecoducten N226 en N227 komt uit de Reserve Ecoducten.
- €1 mln is reeds beschikbaar gesteld aan Utrecht voor de realisering van een ecotunnel Biltse Rading en is gefinancierd uit het AVP. De verwachting is dat door de lagere kosten van de Biltse -variant een deel van dit bedrag terugvalt aan de provincie, doordat de bijdrage volgens de voorwaarden is gekoppeld aan de verhouding van de bijdragen aan de vervallen tunnelvariant. Maximaal €3 mln voor de Biltse-variant N237 komt uit de Reserve Ecoducten. Maximaal €4 mln voor sanering van de benzinestations N237 komt uit het AVP.
- Maximaal €300.000 uit het AVP is beschikbaar voor de kosten van het opstellen van ontwerpen voor de 3 ecopassages.

Vervolprocedure/voortgang

De afspraken worden voor 1 oktober a.s. vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst met in achtname van de randvoorwaarden uit ons besluit. Daarop vooruitlopend zal de begroting van de Biltse variant nader worden uitgewerkt en onderbouwd door partijen. Deze samenwerkingsovereenkomst wordt uw Staten ter informatie voorgelegd.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,